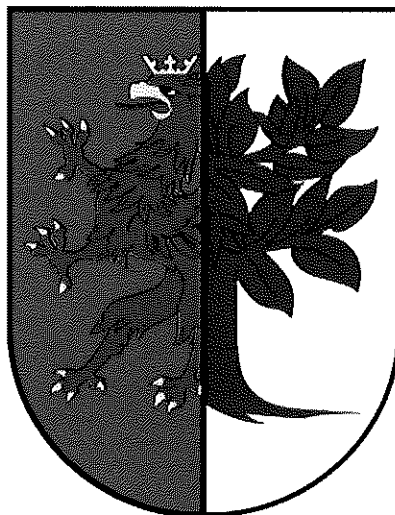

- projekt -

Załącznik do uchwały nr
Rady Powiatu Goleniowskiego
z dnia 2025 r.

**POWIATOWY PROGRAM
DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2026-2028**

GOLENIÓW 2025

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE.....	3
II.	UWARUNKOWANIA PRAWNE.....	3
III.	SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA ANALIZA PROBLEMU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POWIECIE GOLENIOWSKIM.....	4
1.	Podstawowe informacje o Powiecie Goleniowskim.....	4
2.	Struktura osób z niepełnosprawnością w Powiecie Goleniowskim	6
3.	Sytuacja osób z niepełnosprawnością na rynku pracy.....	12
4.	Wsparcie osób z niepełnosprawnością w Powiecie Goleniowskim.....	15
5.	Instytucje i organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnością w Powiecie.....	20
6.	Programy realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych	24
IV.	ANALIZA SWOT.....	26
V.	CELE I DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NA LATA 2026-2028.....	29
VI.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, REALIZATORZY I PARTNERZY W REALIZACJI DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE.....	35
VII.	EWALUACJA I MONITORING.....	36
VIII.	SPIS TABEL.....	37
IX.	SPIS WYKRESÓW.....	38

I. WPROWADZENIE.

O tematyce dotyczącej niepełnosprawności mówi się w wielu płaszczyznach. Taki punkt widzenia wspiera podejście interdyscyplinarne, które umożliwia pełniejsze zrozumienie problemu. Niepełnosprawność należy postrzegać w sposób praktyczny, koncentrując się na tym, jak codziennie funkcjonować i jak sobie z nią radzić oraz jak odnajdywać rozwiązania dla wyzwań, które stwarza, a które mogą poprawić, ułatwić lub wzbogacić życie osób mających przede wszystkim kontakt z własną niepełnosprawnością lub z niepełnosprawnością innych osób.

Deklaracja Praw Osób Niepełnosprawnych z 1975 roku mówi, że osobą niepełnosprawną jest człowiek *„niemogący samodzielnie, częściowo lub całkowicie zapewnić sobie możliwości normalnego życia, indywidualnego lub społecznego na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznych lub psychicznych*.

Prace na rzecz osób z niepełnosprawnościami są wspólnym wyzwaniem społecznym i kluczowym aspektem polityki państwa, która ma na celu ograniczenie wpływu niepełnosprawności oraz zaspokajanie potrzeb tych osób w różnych dziedzinach życia.

W dniu 1 sierpnia 1997 roku, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął „Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych” (M. P Nr 50, poz. 475). W dokumencie tym, oprócz zdefiniowania prawa osób z niepełnosprawnościami do życia w niezależny, samodzielny i aktywny sposób, wolny wszelkich form dyskryminacji, zamieszczono listę dziesięciu praw, wskazujących najważniejsze obszary, gdzie potrzebne są intensywne działania. W polskim systemie prawnym szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami są uwzględnione w wielu przepisach prawnych, które obejmują praktycznie wszystkie aspekty organizacji i funkcjonowania społeczeństwa, w tym przepisy dotyczące ochrony zdrowia, edukacji, pomocy społecznej, budownictwa, transportu, komunikacji oraz kultury fizycznej. Istnieje również osobna legislacja dotycząca obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami. Tworzenie lokalnej polityki wobec osób z niepełnosprawnościami w zakresie zapobiegania niepełnosprawności, łagodzenia jej skutków, rehabilitacji oraz przestrzegania zadań dążących do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym jest istotnym i obowiązkowym zadaniem dla władz samorządowych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2026-2028 to dokument, który określa i koordynuje działania podejmowane w Powiecie Goleniowskim na rzecz osób z niepełnosprawnościami mające na celu ich pełny, indywidualny rozwój oraz zaspokojenie ich potrzeb we wszystkich aspektach życia, a także zapewnienie im pełnego udziału w życiu społecznym i gospodarczym Powiatu.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE.

Zgodnie z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 913 ze zm.) do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Podczas opracowywania Programu opierano się na aktach prawnych dających podstawy do różnych działań w sferze polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych tj. m.in. na:

- a) Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. Nr 50, poz.475) określającej prawa osób niepełnosprawnych,
- b) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025r., poz. 913 ze zm.) regulującej status prawny oraz prawa i uprawnienia osób niepełnosprawnych,
- c) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) określającej zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania,
- d) ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620) określającej zadania państwa w zakresie zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej,
- e) ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1338) regulującej m.in. zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego oraz warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń,
- f) ustawie z dnia 27 sierpnia 2024 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461) regulującej m.in. warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zasady i tryb ich finansowania, zasady i tryb kwalifikowania świadczeń opieki zdrowotnej jako świadczeń gwarantowanych, zadania władz publicznych w zakresie zapewnienia równego dostępu do w/w świadczeń,
- g) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), określającej zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

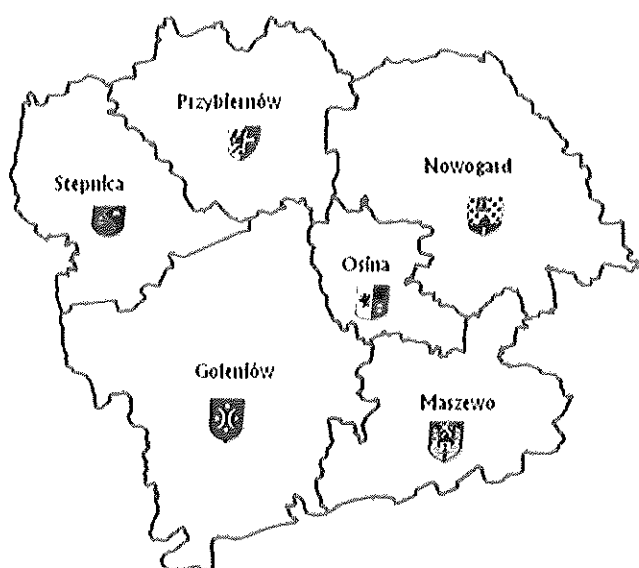
III. SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA ANALIZA PROBLEMU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POWIECIE GOLENIOWSKIM.

1. Podstawowe informacje o Powiecie Goleniowskim.

Powiat Goleniowski utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej kraju. Jest usytuowany w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim. Powierzchnia Powiatu Goleniowskiego wynosi 1.615,53 km². Siedzibą Powiatu jest miasto Goleniów, oddalony 35 km od Szczecina i 220 km od Berlina. Przez powiat przebiegają dwa główne szlaki komunikacji drogowej (droga krajowa nr 3 Szczecin-Świnoujście i nr 6 Szczecin-Gdańsk) oraz komunikacji kolejowej Szczecin-Świnoujście i Szczecin-Kołobrzeg.

W skład Powiatu wchodzi:

- gminy miejsko-wiejskie: Goleniów, Maszewo, Nowogard, Stepnica,
- gminy wiejskie: Osina, Przybiernów,
- miasta: Goleniów, Maszewo, Nowogard, Stepnica.

Powiat Goleniowski graniczy z siedmioma powiatami:

- gryfickim,
- kamieńskim,
- łobeskim,
- polickim,
- stargardzkim,
- Miastem Świnoujście,
- Miastem Szczecin.

Gęstość zaludnienia w Powiecie wynosi 50,2 osoby na 1km², w województwie jest to 71 osób na 1 km², najgęściej zaludniona jest Gmina Goleniów 84 osób na 1 km², najrzadziej zaludnioną jest Gmina Stepnica - 16 osób na 1 km².

Według danych GUS Powiat Goleniowski w 2024 roku zamieszkiwało **81 118** osób, w tym 41 129 kobiet i 39 989 mężczyzn. Jak obrazuje tabela nr 1, liczba mieszkańców Powiatu na przestrzeni ostatnich 3 lat zmalała o 368 osób.

Tabela nr 1.

Liczba ludności w Powiecie Goleniowskim i w poszczególnych gminach w latach 2022-2024

	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Powiat - ogółem	81 486	81 363	81 118
Gmina Goleniów	36 953	36 986	37 053
Gmina Nowogard	23 535	23 428	23 214
Gmina Maszewo	8 544	8 533	8 504
Gmina Przybiernów	4 830	4 817	4 795
Gmina Osina	2 912	2 897	2 879
Gmina Stepnica	4 712	4 702	4 673

Źródło: na podstawie danych GUS

Tabela nr 2. Gęstość zaludnienia (dane z 2024 roku) wg płci i miejsca zamieszkania:

Liczba ludności (dane z 2024 roku) wg płci		Liczba ludności (dane z 2024 roku) wg miejsca zamieszkania	
kobieta	mężczyzna	miasto	Wieś
41 129	39 989	42 667	38 451
Ogółem 81 118		Ogółem 81 118	

*Źródło GUS z 2024 r.

Tabela nr 3. Liczba ludności, powierzchnia (dane z 2024r.) w poszczególnych gminach Powiatu.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców	% w skali Powiatu	Pow. (km ²)
Gmina Goleniów	37 053	46	444
Gmina Maszewo	8 504	10	211
Gmina Nowogard	23 214	29	339
Gmina Stepnica	4 673	6	294
Gmina Osina	2 879	4	102
Gmina Przybiernów	4 795	6	229

*Źródło GUS z 2024 r.

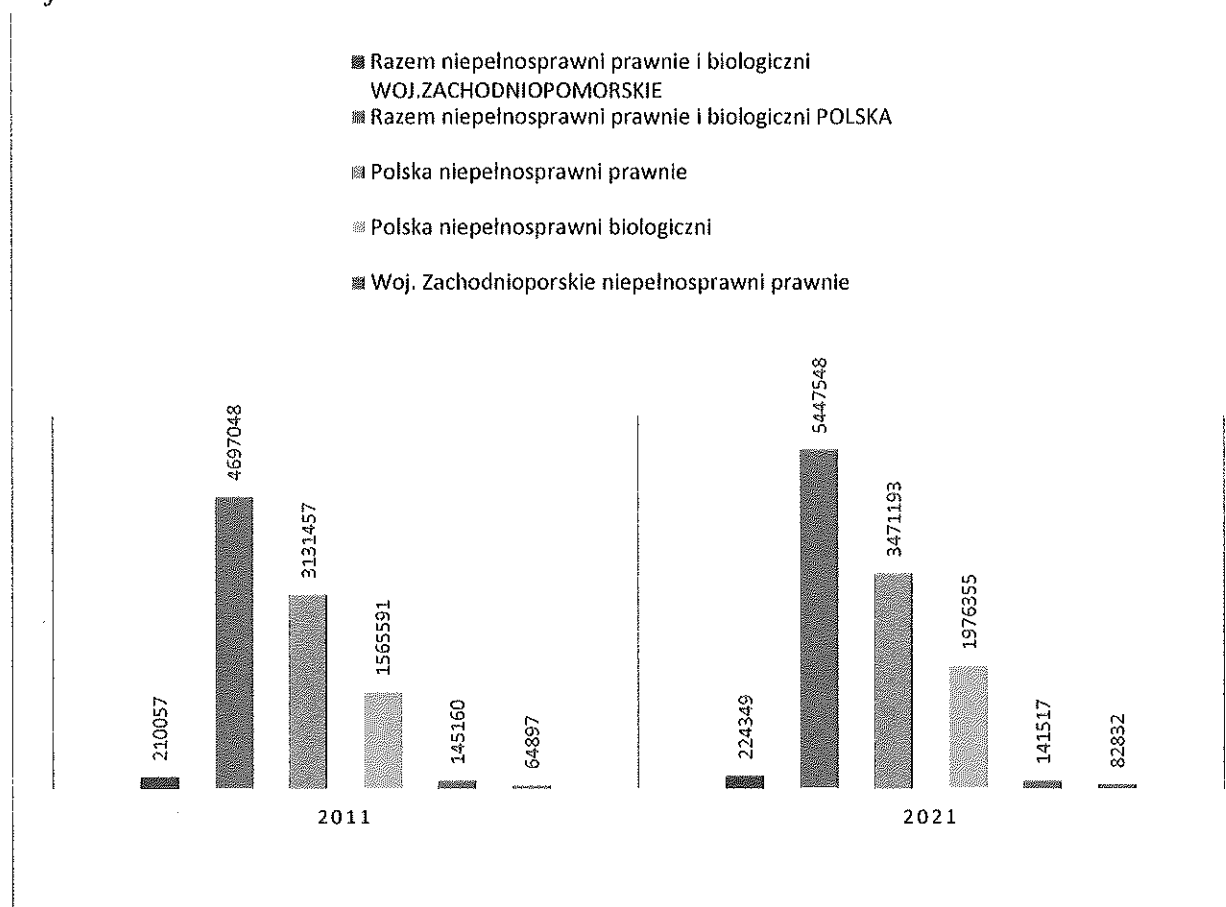
2. Struktura osób z niepełnosprawnością w Powiecie Goleniowskim.

Na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku, ogólna liczba osób z niepełnosprawnościami według stanu na dzień 31 marca 2021 r. wynosiła 5,4 mln i stanowiło 14,3% ludności kraju i zwiększyła się w stosunku do roku 2011 r, gdzie ogólna liczba osób z niepełnosprawnościami kształtowała się na poziomie 12,2% w stosunku do ogólnej liczby ludności w kraju. Należy jednak zaznaczyć, że zbierane w ramach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, dane odnoszące się do posiadanych ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu, były gromadzone na zasadzie dobrowolności.

Według danych GUS, liczba osób niepełnosprawnych w roku 2021 wynosiła 5.447.548 tys. ogółem i wzrosła o 750.500 tys. tj. o 15,98%, w stosunku do liczby osób w roku 2011, która wynosiła 4.697.048 tys. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie zwiększyła się o 337.7 tys., tj. o 10,78%, natomiast liczba osób niepełnosprawnych tylko biologicznie zwiększyła się o 410.8 tys., tj. o 26,24%. Mężczyźni z orzeczoną niepełnosprawnością stanowili 45,1%, a kobiety 54,9%. Przeprowadzony w 2021 roku Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań zawiera dane dotyczące osób niepełnosprawnych według kategorii niepełnosprawności i województw w latach 2011 i 2021. W spisie natomiast brak jest danych dotyczących osób niepełnosprawnych według kategorii niepełnosprawności i powiatów.

W województwie Zachodniopomorskim liczba osób niepełnosprawnych w roku 2011 wynosiła 210.057 tys., a w 2021 roku liczba ta wynosiła 224.349 tys. Liczebność zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie i biologicznie (jednocześnie) wynosiła 2 015 304 osób, tylko prawnie – 1 455 889 osób, tylko biologicznie – 1 976 355 osób. Osoby niepełnosprawne biologicznie, z definicji to osoby, które odczuwają ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych adekwatnie do swojego wieku, ale nie posiadają prawnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Wykres nr 1. Osoby z niepełnosprawnością wg kategorii niepełnosprawności w województwie i kraju w latach 2011 i 2021.

*Źródło Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań lata 2011 i 2021

Osoby, które legitymowały się prawnym potwierdzeniem niepełnosprawności, są to osoby posiadające orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność wydane przez organy do tego uprawnione m.in. Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności, KRUS, ZUS, MSWiA, MON.

Tabela nr 4 . Stosunek wydanych orzeczeń do ogółu mieszkańców Powiatu (dane z 2024 roku).

	Liczba ludności	Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	Udział procentowy
Ogółem	81 118	1 407	17,3
Mężczyźni	39 989	740	29,6
Kobiety	41 129	667	27,43

Źródło: na podstawie danych GUS oraz danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie wg stanu na rok 2024.

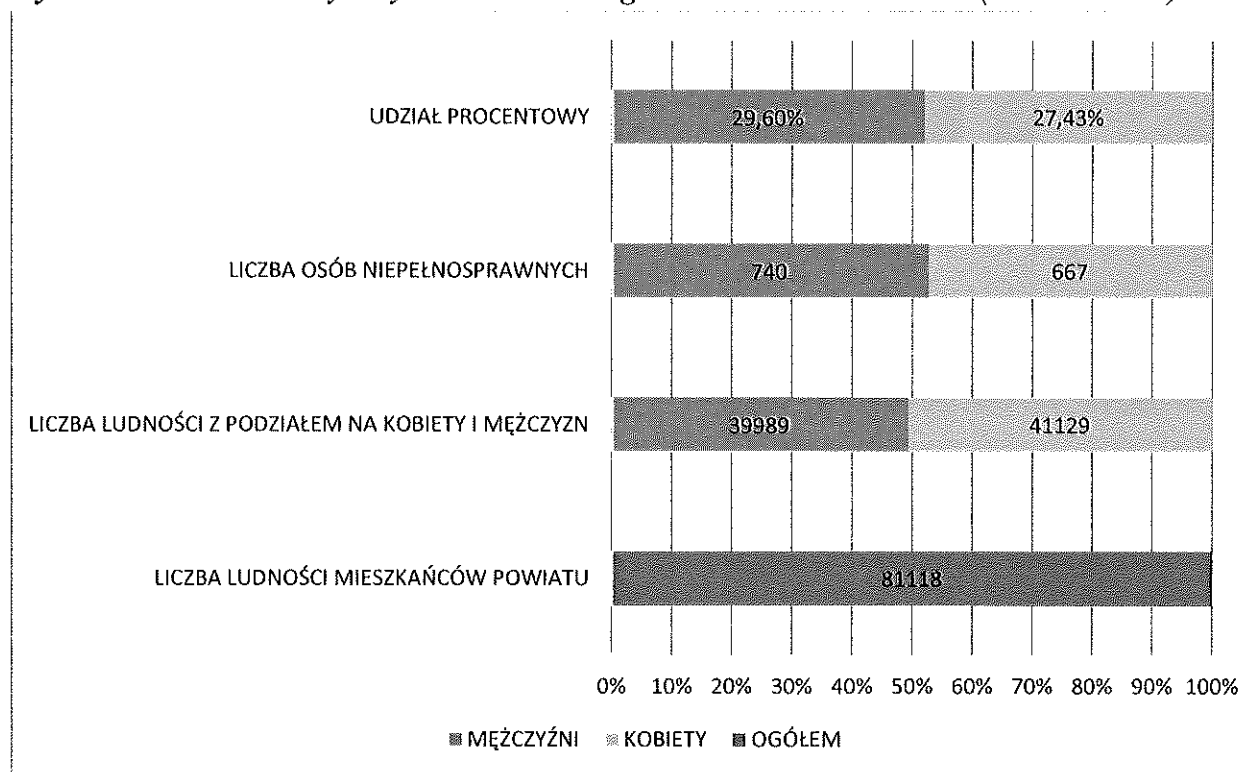
W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań z 2021 r. nie ma szczegółowych danych dotyczących liczby osób niepełnosprawnych w powiecie goleniowskim, statystyki dotyczą jedynie kraju

z podziałem na województwa. Tak więc brak jest możliwości oceny faktycznej ilości osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu, dlatego w niniejszej diagnozie przedstawiona liczba mieszkańców Powiatu z niepełnosprawnością opiera się na danych z informacji uzyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Osoby z niepełnosprawnością stanowią grupę zróżnicowaną pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności oraz poziomu wykształcenia, co powoduje konieczność indywidualizowania pomocy do nich adresowanej.

W oparciu o dane statystyczne będące w posiadaniu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie, dokonano analizy danych dotyczących wydanych orzeczeń dla mieszkańców Powiatu Goleniowskiego w latach 2022 – 2025 (według stanu na dzień 30.09.2025 r.).

Wykres nr 2. Stosunek wydanych orzeczeń do ogółu mieszkańców Powiatu (dane z 2024 r.)

Źródło: na podstawie danych GUS na 2024 r. oraz danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania Niepełnosprawności w Goleniowie wg stanu na rok 2024.

Z poniższego zestawienia wynika, że najliczniejszą grupę osób z niepełnosprawnością w Powiecie Goleniowskim, które w latach 2022 - 2025 r. (według stanu na dzień 30.09.2025 r.) stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, tj. 37,8 %. Natomiast osoby, które uzyskały orzeczenie o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności stanowią 29,8 % ogółu wydanych orzeczeń.

Tabela 5. Zestawienie wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób z niepełnosprawnościami, w rozbiu na stopień niepełnosprawności.

	Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na lata			
	2022	2023	2024	2025 *
Ogółem wydane orzeczenia	1 213	1456	1 490	1 222
Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	45	49	38	44
Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	40	45	45	38
Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	1 128	1 362	1 407	1 140
w tym: o zaliczeniu do stopnia znacznego	314	418	424	349
o zaliczeniu do stopnia umiarkowanego	430	495	509	471
o zaliczeniu do stopnia lekkiego	173	236	263	183
do 16 roku życia	241	252	241	168

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie

*wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

Tabela nr 6. Zestawienie wydanych orzeczeń według przyczyny niepełnosprawności

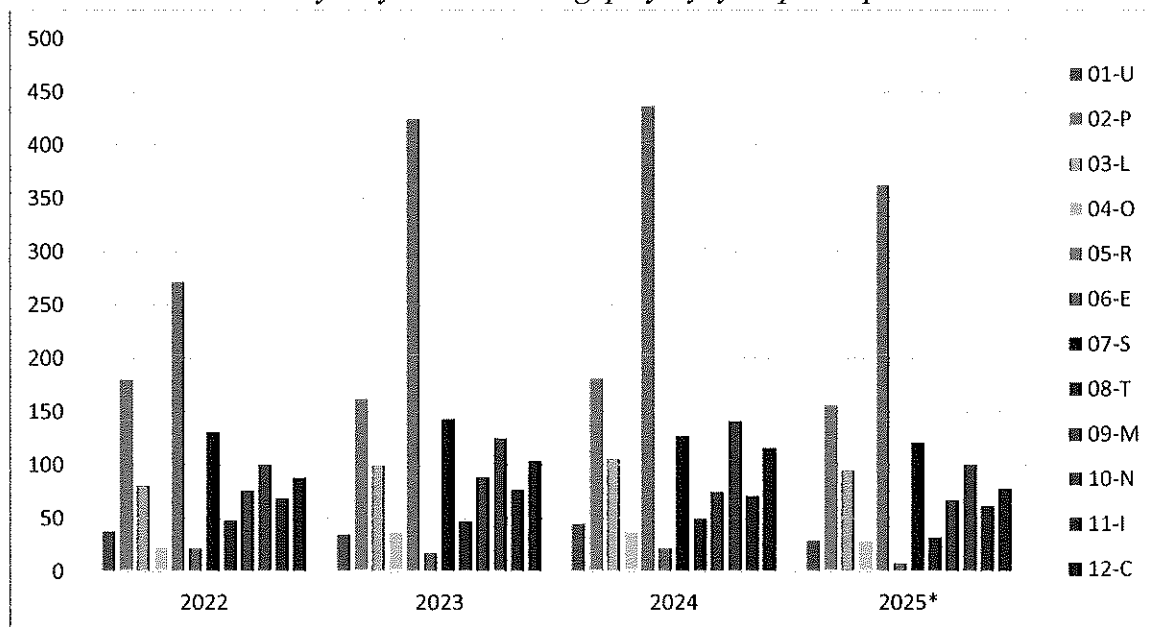
Przyczyna niepełnosprawności (symbol)	liczba wydanych orzeczeń z podziałem na lata				
	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.*	RAZEM
01-U – upośledzenie umysłowe	38	35	45	29	147
02-P – choroby psychiczne	180	162	181	156	679
03-L - zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu	81	100	106	95	382
04-O - choroby narządu wzroku	23	37	37	29	126
05-R - upośledzenia narządu ruchu	272	425	437	363	1 497
06-E - epilepsja	22	18	22	8	70
07-S - choroby układu oddechowego i układu krążenia	131	143	127	121	522
08-T - choroby układu pokarmowego	48	47	49	32	176
09-M - choroby układu moczowo-płciowego	76	89	75	67	307
10-N – choroby neurologiczne	100	125	141	100	466
11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zespelenia, choroby układu krwiotwórczego	69	77	71	62	279
12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe	88	104	116	78	386
razem	1 128	1 362	1 407	1 140	5 037

Źródło dane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie

*wg na dzień 30.09.2025 r.

Z powyższego zestawienia wynika, że najczęściej orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych jest z przyczyny schorzenia narządu ruchu i jest to tendencja wzrostowa. Na drugim miejscu przyczyną wydawania orzeczeń są choroby psychiczne, a na trzecim miejscu znajdują się choroby układu oddechowego i krążenia.

Wykres nr 3. Zestawienie wydanych orzeczeń wg. przyczyny niepełnosprawności.

Źródło dane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie

*wg na dzień 30.09.2025 r.

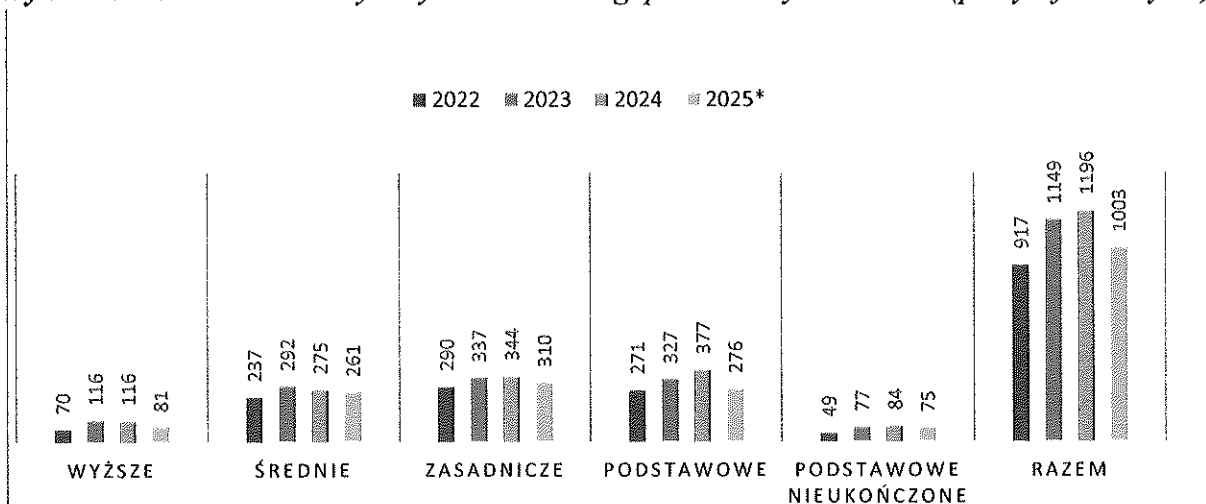
Tabela nr 7. Zestawienie wydanych orzeczeń wg poziomu wykształcenia osób z niepełnosprawnością (powyżej 16 roku życia)

Poziom wykształcenia	2022	2023	2024	2025 *	RAZEM
Wyższe	70	116	116	81	383
Średnie	237	292	275	261	1 065
Zasadnicze	290	337	344	310	1 281
Podstawowe	271	327	377	276	1 251
Podstawowe nieukończone	49	77	84	75	285
Razem	917	1 149	1 196	1 003	4 265

Źródło dane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie

*wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

W analizowanym okresie od 2022 r. do 2024 r. widoczny jest wzrost liczby osób z niepełnosprawnością z wykształceniem zasadniczym, podstawowym i podstawowym nieukończonym, natomiast liczba wydanych orzeczeń wobec osób z wykształceniem wyższym utrzymuje się na tym samym poziomie. Na dzień 30.09.2025 r. liczba orzeczeń wydanych dla osób z wykształceniem wyższym wynosi 81.

Wykres nr 4. Zestawienie wydanych orzeczeń wg. poziomu wykształcenia (powyżej 16 r. życia)

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

*wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

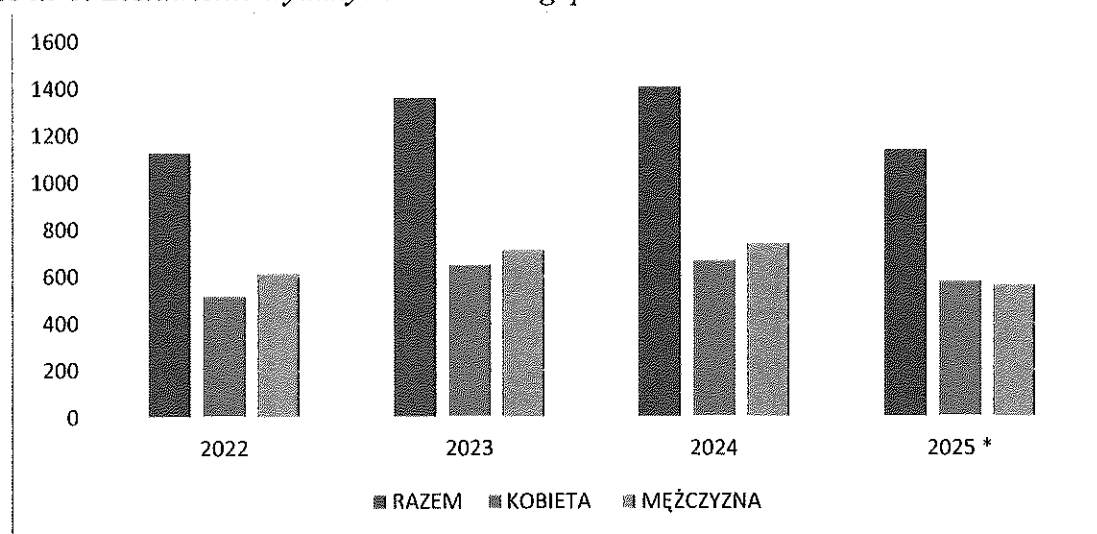
Tabela nr 8. Zestawienie wydanych orzeczeń wg płci osób z niepełnosprawnością.

	Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na lata				RAZEM
	2022r.	2023r.	2024r.	2025r. *	
kobieta	515	649	667	577	2 408
mężczyzna	613	713	740	563	2 629
razem	1 128	1 362	1 407	1 140	5 037

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

*wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że corocznie rośnie liczba wydanych orzeczeń, zarówno wobec kobiet jak mężczyzn. W analizowanym okresie liczba wydanych orzeczeń dla mężczyzn stanowiła 52,19 % ogólnej liczby wydanych orzeczeń.

Wykres nr 5. Zestawienie wydanych orzeczeń wg. płci.

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o niepełnosprawności , *wg stanu na dzień 30.09.2025 r

Tabela nr 9. Złożone wnioski o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności ze względu na cel złożenia wniosku.

Cel złożenia wniosku	Liczba złożonych wniosków			
	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok*
Odpowiednie zatrudnienie	165	174	154	103
Szkolenie	1	0	4	0
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	3	7	6	4
Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	184	254	228	220
Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych)	363	408	457	336
Zasiłek stały	102	112	105	91
Zasiłek pielęgnacyjny	298	297	354	224
Korzystanie z karty parkingowej	160	225	272	239
Uzyskanie prawa do zamieszkania w oddzielnym pokoju	Brak możliwości wygenerowania danych w systemie			
Inne	90	117	151	115
Ogółem	1 366**	1 594**	1 731**	1 332**

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r

**Występowały sytuacje, że jedna osoba składała wniosek w kilku celach.

Z powyższego zestawienia wynika, iż dominującym celem złożenia wniosku jest korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych) - 25,96 % oraz zasiłek pielęgnacyjny – 19,47%. Szkolenia stanowiły najmniejszy procent złożonych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, tj. 0,08 % .

3. Sytuacja osób z niepełnosprawnością na rynku pracy.

Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy poprawia się, ale wciąż pozostaje wyzwaniem, charakteryzując się rosnącym zatrudnieniem i aktywnością zawodową, choć współczynniki te są niższe niż u osób sprawnych.

Osoby z niepełnosprawnością to grupa w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, nie tylko ze względu na bariery wynikające z ich niepełnosprawności, czy niskich kwalifikacji zawodowych, ale również z uwagi na wciąż istniejące stereotypy na temat osób niepełnosprawnych i wykonywanych przez nie ról pracowniczych. Sprzężenie czynników wewnętrznych (własne ograni-

czenia) oraz zewnętrznych (nastawienie pracodawców i otoczenia) powoduje, iż aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych często staje się wyzwaniem, które możliwe jest do podjęcia tylko przy wsparciu podmiotów publicznych.

Niniejsze wsparcie uwzględnia trzyetapowy proces aktywizacji zawodowej szczególnie dedykowany osobom niepełnosprawnym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

W pierwszym etapie zakłada się uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej, następnie osoby, które są w stanie pracować, mogą podjąć zatrudnienie wspomagane i tym samym uzyskać niezbędne umiejętności i doświadczenie przed wejściem na otwarty rynek pracy. Wsparciem powinny być zatem objęte Warsztaty Terapii Zajęciowej, ale pomoc finansowa powinna być również dedykowana osobom niepełnosprawnym chcącym podjąć zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Trudna sytuacja osoby niepełnosprawnej na rynku pracy często spowodowana jest niewystarczającymi lub niezgodnymi z oczekiwaniami pracodawców kwalifikacjami potencjalnego pracownika. W tym kontekście ważnym zadaniem jest tworzenie możliwości przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem specyfiki lokalnego rynku pracy, czy organizowanie szkoleń w celu przygotowania osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy lub rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Tabela nr 10. Liczba osób z niepełnosprawnością bezrobotnych będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Goleniowie.

		2022	2023	2024	2025 *
ogólnie		62	60	62	55
w tym:					
pleć	mężczyźni	31	33	40	36
	kobiety	31	27	22	19
stopień niepełnosprawności	znaczny	3	2	1	0
	umiarkowany	30	30	29	25
	lekki	29	28	32	30
rodzaj niepełnosprawności	upośledzenie umysłowe	3	2	1	2
	choroby psychiczne	9	9	14	14
	zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu	8	3	3	2
	choroby narządu wzroku	2	4	2	2
	upośledzenia narządu ruchu	12	12	19	10
	epilepsja	5	2	3	6
	choroby układu oddechowego i układu krążenia	4	4	4	3
	choroby układu pokarmowego	4	3	1	1
	choroby układu moczowo płciowego	1	1	1	0

wykształcenie	choroby neurologiczne	10	8	8	10
	inne	4	9	6	4
	nieustalony	0	3	0	1
	wyższe	0	2	2	0
	policealne i średnie zawodowe	9	6	9	5
	średnie ogólnokształcące	6	7	6	6
	zasadnicze zawodowe	26	22	19	15
	gimnazjalne	1	4	4	5
	podstawowe i podstawowe nieukończone	20	19	22	24

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r

Osoby z niepełnosprawnością zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Goleniowie to osoby w większości o naruszonej sprawności organizmu, która powoduje w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy zawodowej, co w konsekwencji utrudnia pozyskanie zatrudnienia. Osoby te często wykazują bierną postawę i wycofują się z życia zawodowego, mając wcześniejsze negatywne doświadczenia w poszukiwaniu pracy. Duża część osób niepełnosprawnych z powodu swojej niepełnosprawności nie ma możliwości zdobyć wyższych kwalifikacji, co powoduje także ograniczenie w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia.

W latach 2022 – 2024 liczba kobiet z niepełnosprawnością zarejestrowanych w PUP w Goleniowie wynosiła 80 osób, natomiast mężczyzn z niepełnosprawnością były 104 osoby. Widoczny jest wyraźny spadek liczby zarejestrowanych kobiet z niepełnosprawnością w analizowanym okresie.

Tabela nr 11. Osoby z niepełnosprawnością poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu będące w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Goleniowie.

		2022	2023	2024	2025 *
ogólnie		5	7	11	18
w tym:					
pleć	mężczyźni	1	2	7	10
	kobiety	4	5	4	8
stopień niepełnosprawności	znaczny	1	2	1	2
	umiarkowany	4	5	9	14
	lekki	0	0	1	2
rodzaj niepełnosprawności	upośledzenie umysłowe	0	0	1	2
	choroby psychiczne	2	1	3	7
	zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu	0	0	0	0

	choroby narządu wzroku	0	1	1	0
	upośledzenia narządu ruchu	2	1	0	1
	epilepsja	0	0	0	0
	choroby układu oddechowego i układu krążenia	0	0	1	1
	choroby układu pokarmowego	0	1	0	0
	choroby układu moczowo-płciowego	0	0	1	0
	choroby neurologiczne	0	1	2	4
	inne	1	2	1	1
	nieustalony	0	0	0	0
wykształcenie	wyższe	1	2	1	2
	policealne i średnie zawodowe	0	0	1	2
	średnie ogólnokształcące	1	1	1	6
	zasadnicze zawodowe	2	2	4	3
	gimnazjalne	1	1	1	2
	podstawowe i podstawowe nieukończone	0	1	3	3

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Goleniowie, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu, najliczniejszą kategorię stanowią niepełnosprawni o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 78,04 % oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,82%. Osoby niepełnosprawne z chorobami psychicznymi stanowią największy procent, tj. 34,21% wśród ogólnej liczbie tych osób zarejestrowanych w PUP w Goleniowie.

4. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w Powiecie Goleniowskim.

Z danych przekazanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy, Centrum Usług Społecznych w Goleniowie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu goleniowskiego wynika, że niepełnosprawność - pod względem liczby przyznanych świadczeń - **jest trzecim z powodów przyznawania pomocy** mieszkańcom Powiatu Goleniowskiego i ma tendencję wzrostową.

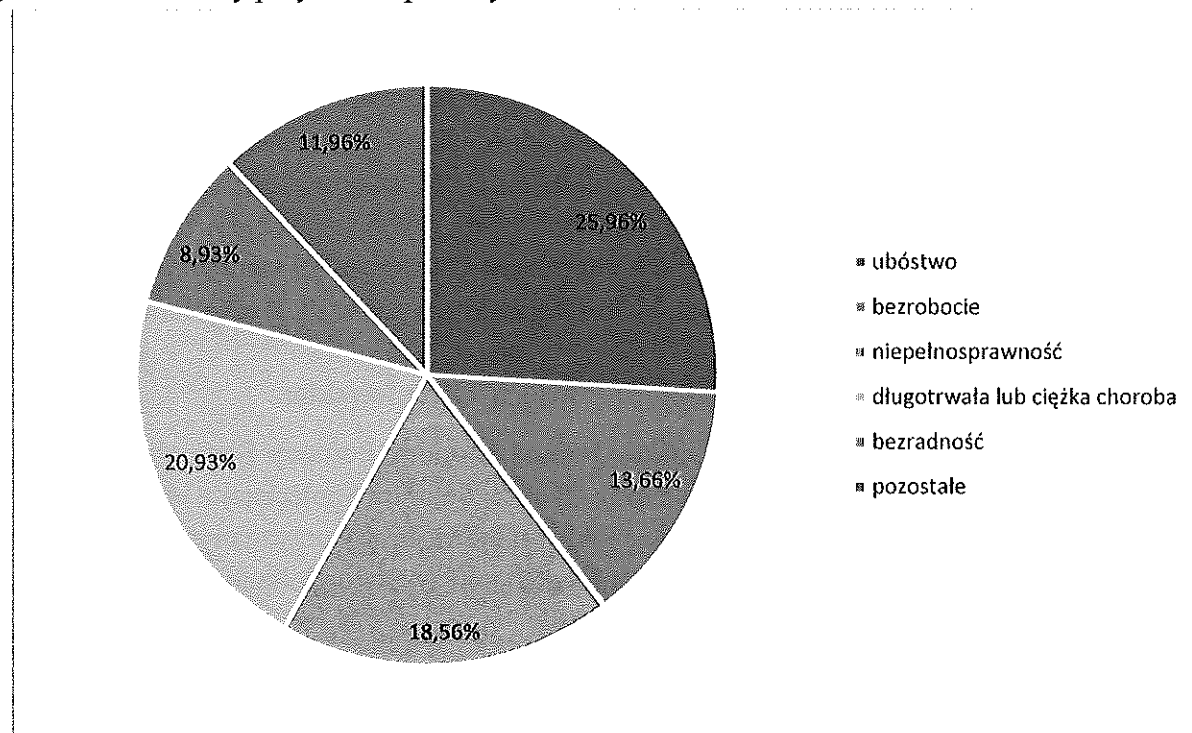
Tabela nr 12. Powody przyznawania pomocy w latach 2022-2025.

	2022	2023	2024	2025*	RAZEM
Ubóstwo	1121	881	842	643	3 487
Sieroctwo	0	0	1	0	1
Bezdomność	77	72	71	58	278

Bezrobocie	600	371	454	410	1 835
Niepelnosprawność	616	599	636	642	2 493
Długotrwała lub ciężka choroba	647	605	741	819	2 812
Przemoc w rodzinie	6	14	6	15	41
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0
Alkoholizm lub narkomania	160	141	160	154	615
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	145	109	108	149	511
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	387	221	227	365	1 200
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	1	0	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	29	24	25	19	97
Sytuacja kryzysowa	7	3	7	3	20
Inna – wskazać jaka:	5	13	10	14	42

Źródło: na podstawie danych MGOPS, CUS, OPS z terenu powiatu goleniowskiego, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

Wykres nr 6. Powody przyznania pomocy w latach 2022-2025*.

Źródło: na podstawie danych MGOPS, CUS, OPS z terenu powiatu goleniowskiego, *wg stanu na 30.09.2025 r.

Tabela nr 13. Liczba osób, którym z powodu niepełnosprawności przyznano świadczenie w latach 2022 – 2025*.

Gmina	2022	2023	2024	2025*
Goleniów	212	168	175	213
Maszewo	57	66	62	65
Nowogard	196	205	252	258
Osina	59	70	63	45
Przybiernów	39	36	35	28
Stepnica	53	54	49	33

Źródło: na podstawie danych MGOPS, CUS, OPS z terenu powiatu goleniowskiego, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

Tabela nr 14. Kwoty przyznanych świadczeń w latach 2022 – 2025*.

Gmina	2022	2023	2024	2025*
Goleniów	4 226 014,74	4 738 319,57	5 207 968,80	4 248 304,30
Maszewo	371 512	398 535	565 985	549 411
Nowogard	3 175 390,94	3 703 849,27	5 016 047,18	4 496 301,55
Osina	654 495 000	772 916 00	928 371.00	792 923.00
Przybiernów	242 167,69	250 943,71	31 060,96	34 020,31
Stepnica	695 754,00	804 126,00	1 040 156,00	808 130,00

Źródło: na podstawie danych MGOPS, CUS, OPS z terenu powiatu goleniowskiego, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U z 2025 poz. 913 ze zm.) w Powiecie Goleniowskim zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, natomiast zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej przez Powiatowy Urząd Pracy. W ramach zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w latach 2022-2025 w Powiecie Goleniowskim realizowane są następujące zadania:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej, finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych,
- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu,

- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.

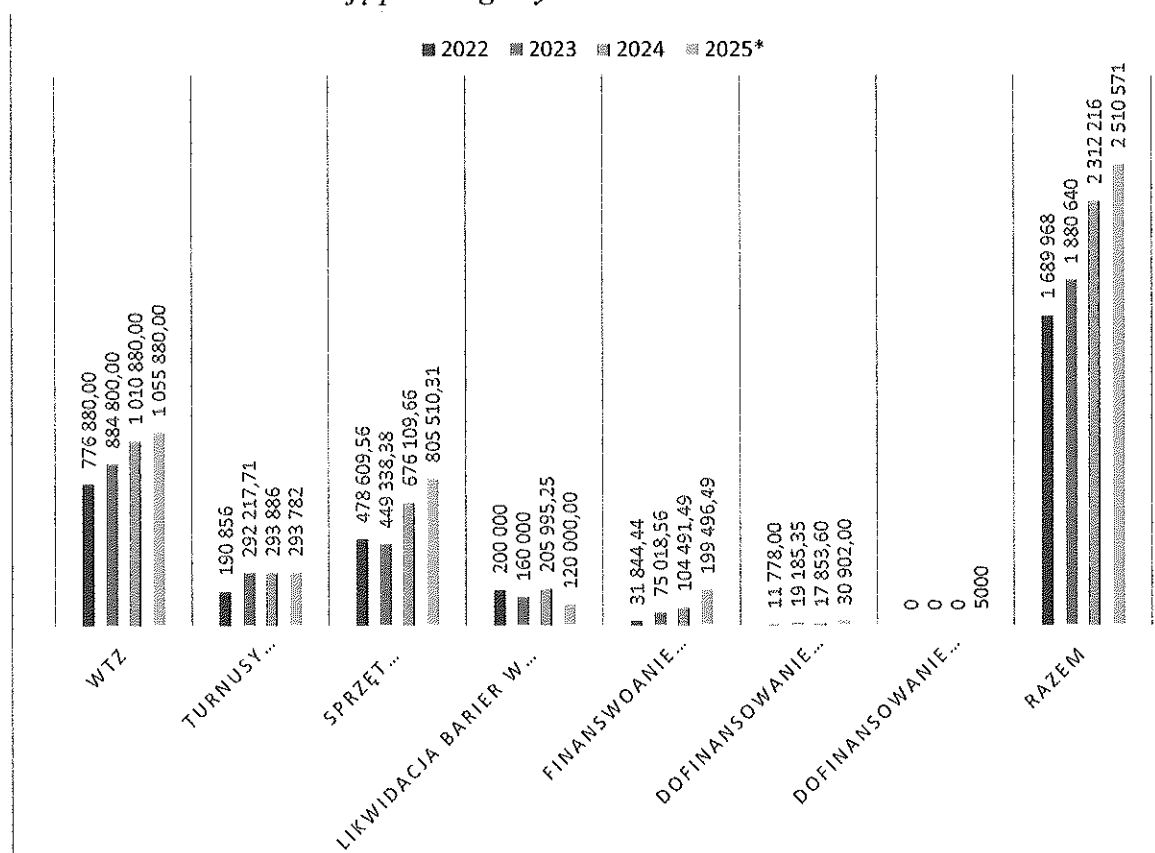
Środki PFRON otrzymywane, zgodnie z algorytmem, przez Powiat Goleniowski na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, są corocznie dzielone przez Radę Powiatu Goleniowskiego na poszczególne zadania.

Tabela nr 15. Środki finansowe PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej otrzymane w latach 2022-2025 wraz z dokonaniem przez Radę Powiatu Goleniowskiego podziałem środków na realizację poszczególnych zadań:

zadania	2022r.	2023r.	2024r.	2025r. *
O g ó l e m	1 689 968,00	1 880 640,00	2 312 216,00	2 510 571,00
zobowiązania dot. dofinansowania kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej	776 880,00	884 880,00	1 010 880,00	1 055 880,00
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	190 856,00	292 217,71	293 886,00	293 782,00
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	478 609,56	449 339,38	676 109,66	805 510,31
dofinansowanie likwidacji barier, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	200 000,00	160 000,00	205 995,25	120 000,00
finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	0	0	3000,00	0
finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu	31 844,44	75 018,56	104 491,49	199 496,49
dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	11 778,00	19.185,35	17 853,60	30 902,20
dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.	0	0	0	5 000,00

*Źródło: dane własne PCPR, *wg stanu na dzień 30.09.2025 r.

Wykres nr 7. Środki finansowe PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej otrzymane w latach 2022-2025 wraz z dokonaniem przez Radę Powiatu Goleniowskiego podziałem środków na realizację poszczególnych zadań.

Źródło: na podstawie danych własnych PCPR, *wg stanu na 30.09.2025r.

Jak wynika z powyższego, wysokość środków PFRON otrzymanych przez Powiat Goleniowski w latach 2022-2025 z roku na rok jest wyższa. Jest to odpowiedź na istniejące wyzwania i potrzeby osób z orzeczoną niepełnosprawnością.

Tabela nr 16. Liczba osób/ podmiotów, które otrzymały dofinansowanie ze środków w latach 2022-2025.

Zadania	Liczba osób/podmiotów, które otrzymały dofinansowanie			
	2022r.	2023r.	2024r.	2025r. *
Dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej	30 uczestników WTZ	30 uczestników WTZ	30 uczestników WTZ	30 uczestników WTZ
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	82 osób niepełnosprawnych i 47 opiekunów	111 osób niepełnosprawnych i 63 opiekunów	104 osób niepełnosprawnych i 52 opiekunów	79 osób niepełnosprawnych i 48 opiekunów
dofinansowanie likwidacji barier, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	25 pozytywnie rozpatrzonych wniosków	16 pozytywnie rozpatrzonych wniosków	19 pozytywnie rozpatrzonych wniosków	16 pozytywnie rozpatrzonych wniosków

finansowanie kosztów szkole- nia i przekwalifikowania zawo- dowego osób niepełnospraw- nych	0	0	2 pozytywnie rozpa- trzone wnioski	0
finansowanie wydatków na in- strumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zare- jestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrud- nieniu	7 pozytywnie rozpa- trzonych wniosków	10 pozytywnie roz- patrzonych wnio- sków	10 pozytywnie roz- patrzonych wnio- sków	14 pozytywnie roz- patrzonych wnio- sków
dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób nie- pełnosprawnych	8 imprez - udział wzięło 334 osób	10 imprez - udział wzięło 450 osób	12 imprez - udział wzięło 399 osób	10 imprez - udział wzięło 366 osób

*Źródło: dane własne PCPR *wg stanu na dzień 30.09.2025 r.*

Otrzymane przez Powiat środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zostały wykorzystane na różnego rodzaju formy rehabilitacji społecznej lub zawodowej.

5. Instytucje i organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnością w Powiecie.

Na terenie Powiatu Goleniowskiego bezpośrednio lub pośrednio udzielają pomocy osobom z niepełnosprawnością, takie instytucje i jednostki jak:

- Starostwo Powiatowe,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie z filią w Nowogardzie,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Goleniowie,
- Specjalistyczna Poradnia Terapeutyczna dla Dzieci, Młodzieży i ich Rodzin w Nowogardzie,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Goleniowie,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowogardzie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nowogardzie,
- Zespół Szkół Specjalnych w Goleniowie,
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Przybiernowie,
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Profi-Med w Goleniowie,
- Ośrodki Pomocy Społecznej w Nowogardzie, Maszewie, Przybiernowie, Osinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy,
- Centrum Usług Społecznych w Goleniowie.
- Zakład Aktywności zawodowej w Łozienicy.

Działania realizowane przez instytucje publiczne uzupełniane są przez aktywność szeregu organizacji pozarządowych, które zajmują się wspieraniem osób z niepełnosprawnością. Na rzecz

osób z niepełnosprawnością działają zarówno lokalne, regionalne jak i centralne organizacje pozarządowe. Organizacje te najczęściej tworzą same osoby z niepełnosprawnością i członkowie ich rodzin. Zasięgiem swojego działania zwykle obejmują one jeden rodzaj niepełnosprawności i zrzeszają osoby w ramach jednej grupy chorób. Pełnią one bardzo ważną rolę w polityce społecznej realizowanej na poziomie Powiatu. Z jednej bowiem strony są one partnerem dla samorządu w procesie realizacji zadań ukierunkowanych na wsparcie osób niepełnosprawnych, z drugiej zaś strony samodzielnie inicjują oddolne działania aktywizujące te osoby. Wśród wielu organizacji działających na terenie Powiatu wymienić należy:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Goleniowie,
- Polski Związek Niewidomych Koło w Goleniowie,
- Związek Inwalidów Wojennych RP i Wojskowych Koło w Goleniowie,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Goleniowie,
- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Koła Terenowe w Goleniowie,
- Zachodniopomorskie Towarzystwo Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Nowogardzie,
- Goleniowskie Stowarzyszenie Kobiet z Problemami Onkologicznymi „EWA” w Goleniowie,
- Stowarzyszenie Kobiet z Problemami Onkologicznymi „Lila Róż” w Nowogardzie,
- Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Tęczowa Kraina” w Goleniowie,
- Stowarzyszenie dla dzieci z niepełnosprawnością „Serduszko” w Nowogardzie,
- Stowarzyszenie Osób z Chorobami Neurologicznymi „Tulipan” w Goleniowie.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w sposób ciągły wspiera rehabilitację społeczną oraz zawodową osób z niepełnosprawnością, poprzez zapewnianie środków na funkcjonowanie WTZ i ZAZ. Z przedstawionych w/w danych wynika, że corocznie Fundusz zwiększa pulę środków przeznaczonych na ten cel.

➤ **Zakład Aktywności Zawodowej - ZAZ**

Zakład aktywności zawodowej (ZAZ) to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo jednostka, która umożliwia zatrudnienie osobom z niepełnosprawnościami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które wymagają specjalnych, tzw. chronionych warunków pracy. Środki pochodzące z PFRON do założenia ZAZ nie mogą być wyższe niż 65% wszystkich kosztów. Kwota przeznaczona na dofinansowanie działania, nie może być wyższa niż 90% wszystkich kosztów ogółem rocznie.

W styczniu 2019 roku w Goleniowie rozpoczął swoją działalność Zakład Aktywności Zawodowej. Pomysł na utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Goleniowie powstał z potrzeby stworzenia realnych szans zatrudnienia i rozwoju dla osób z niepełnosprawnościami w regionie, gdzie dostęp do takich miejsc pracy był ograniczony. Władze samorządowe oraz lokalne środowisko społeczne dostrzegły, że wiele osób zagrożonych wykluczeniem, mimo potencjału, umiejętności i chęci, miało trudności w znalezieniu zatrudnienia odpowiadającego ich możliwościom. Nadzór nad Zakładem sprawuje Burmistrz Gminy Goleniów, a jego rozwój wspierają Gmina Goleniów, PFRON i Województwo Zachodniopomorskie. ZAZ prowadzi zróżnicowaną działalność usługową i produkcyjną, której fundamentem jest aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

W ofercie znajdują się:

- ✓ organizacja eventów i wynajem sali,
- ✓ usługi gastronomiczne (domowe obiady dla szkół i przedszkoli, śniadania i obiady z dostawą, catering),
- ✓ pralnia wodna,
- ✓ poligrafia i intrologatornia,
- ✓ montaż, demontaż i konfekcjonowanie,
- ✓ myjnia samochodowa i flotowa,
- ✓ sprzątanie dla firm i instytucji,
- ✓ pielęgnacja ogrodów publicznych i prywatnych.

Innowacyjne w skali kraju jest umiejscowienie Zakładu w parku przemysłowym, a więc w bezpośrednim otoczeniu biznesu. Jest to jedyny w Polsce zakład ulokowany bezpośrednio przy biznesie i "skrojony na miarę". Powstanie Zakładu i zdefiniowanie jego oferty usługowo – wytwórczej poprzedziły badania ankietowe w otoczeniu biznesowym. To przedsiębiorcy określili jakich usług i jakiego rodzaju wsparcia najbardziej oczekują. Osoby z niepełnosprawnościami zatrudnione w Zakładzie mają zapewnioną nie tylko pracę i wynagrodzenie, ale także wsparcie psychologiczne, szkolenia zawodowe, doradztwo i indywidualnie dopasowane ścieżki reintegracyjnej. Dzięki kompleksowemu podejściu pracownicy odzyskują samodzielność, poprawiają swoje kompetencje społeczne i zwiększają szanse na otwartym rynku pracy. Zakład współpracuje z samorządem gminy Goleniów, lokalnymi szkołami, przedszkolami, przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi. Partnerstwa te umożliwiają zapewnienie stałych kontraktów oraz wspólne działania na rzecz integracji społecznej. Usługi takie jak sprzątanie przestrzeni publicznych, pielęgnacja terenów zielonych czy obsługa gastronomiczna szkół i przedszkoli wspierają lokalną społeczność, poprawiają jakość życia mieszkańców i są realizowane w duchu odpowiedzialności społecznej. Dodatkowo Zakład promuje postawy prospołeczne wśród klientów i kontrahentów, podkreślając znaczenie wyboru usługodawcy, który łączy biznes z misją społeczną. Dzięki tym działaniom Zakład Aktywności Zawodowej w Goleniowie w pełni realizuje cele KPRES, stanowiąc przykład przedsiębiorstwa społecznego, które łączy działalność gospodarczą z trwałą i skuteczną reintegracją społeczną. Zatrudnienie w ZAZ znalazło ponad 145 osób z niepełnosprawnościami oraz 60 pracowników wspierających. Ok. 10 osób rocznie przechodzi na otwarty rynek pracy. Zakład stał się trwałym elementem ekosystemu społeczno-gospodarczego regionu i renomowanym dostawcą usług na rynku lokalnym i regionalnym – od cateringu i pralni po usługi poligraficzne i sprzątające. Dzięki szerokiemu wachlarzowi usług zakład uniezależnił się od jednego segmentu rynku. Połączenie usług gastronomicznych, pralniczych, poligraficznych, sprzątających i ogrodniczych pozwala też generować środki na dalsze działania reintegracyjne.

Tabela nr 17. Środki otrzymane z PFRON wg algorytmu na funkcjonowanie ZAZ w latach 2022-2025.

2022	2023	2024	2025*
2 147 462,17	2 513 422,69	2 758 942,64	2 423 110,84

Źródło: na podstawie danych ZAZ, *wg stanu na 30.09.2025r.

➤ Warsztaty Terapii Zajęciowej – WTZ

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Warsztaty Terapii Zajęciowej to placówka wyodrębniona finansowo i organizacyjnie, która umożliwia rehabilitację społeczną i zawodową oraz umożliwia zdobycie umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty mają na celu rozwój umiejętności, które pomagają osobom z niepełnosprawnościami w samodzielnym funkcjonowaniu, rozwijać zainteresowania i integrację społeczną oraz pomoc w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy. Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika. W programie określa się formy i zakres rehabilitacji, metody i zakres nauki umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, umiejętności zawodowych, które pozwalają uczestniczyć w szkoleniu zawodowym albo podjąć pracę. Określone są także formy współpracy z rodziną lub opiekunami, planowane efekty rehabilitacji oraz osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji. W warsztacie działa rada programowa, która okresowo, nie rzadziej niż co 3 lata, kompleksowo ocenia realizację indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika warsztatu. Zajmuje także stanowisko dot. osiągniętych przez niego postępów w rehabilitacji, uzasadniających:

- podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy,
- potrzebę skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, ze względu na brak postępów w rehabilitacji i złe rokowania co do możliwości osiągnięcia postępów,
- przedłużenie uczestnictwa w terapii ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji, umożliwiających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy, albo okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia lub skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia.

Od 2002 roku na terenie Powiatu Goleniowskiego działa Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowogardzie, w którym uczestniczy 30 osób z niepełnosprawnościami. Placówka finansowana jest w 90% ze środków PFRON, a w 10 % ze środków własnych Powiatu.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Nowogardzie funkcjonuje 5 pracowni:

- ✓ Pracownia poligraficzno-komputerowa
- ✓ Pracownia plastyczna
- ✓ Pracownia manualno-ruchowa.
- ✓ Pracownia stolarska
- ✓ Pracownia gospodarstwa domowego.

Tabela nr 18. Środki otrzymane z PFRON wg algorytmu na funkcjonowanie WTZ w latach 2022-2025.

2022	2023	2024	2025*
776 880,00	884 880,00	1 010 880,00	1 055 880,00

Źródło: na podstawie danych własnych PCPR, *wg stanu na 30.09.2025r.

6. Programy realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych.

1) Aktywny Samorząd.

W Powiecie Goleniowskim jest realizowany program „Aktywny samorząd”, który jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W ramach programu są realizowane :

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,

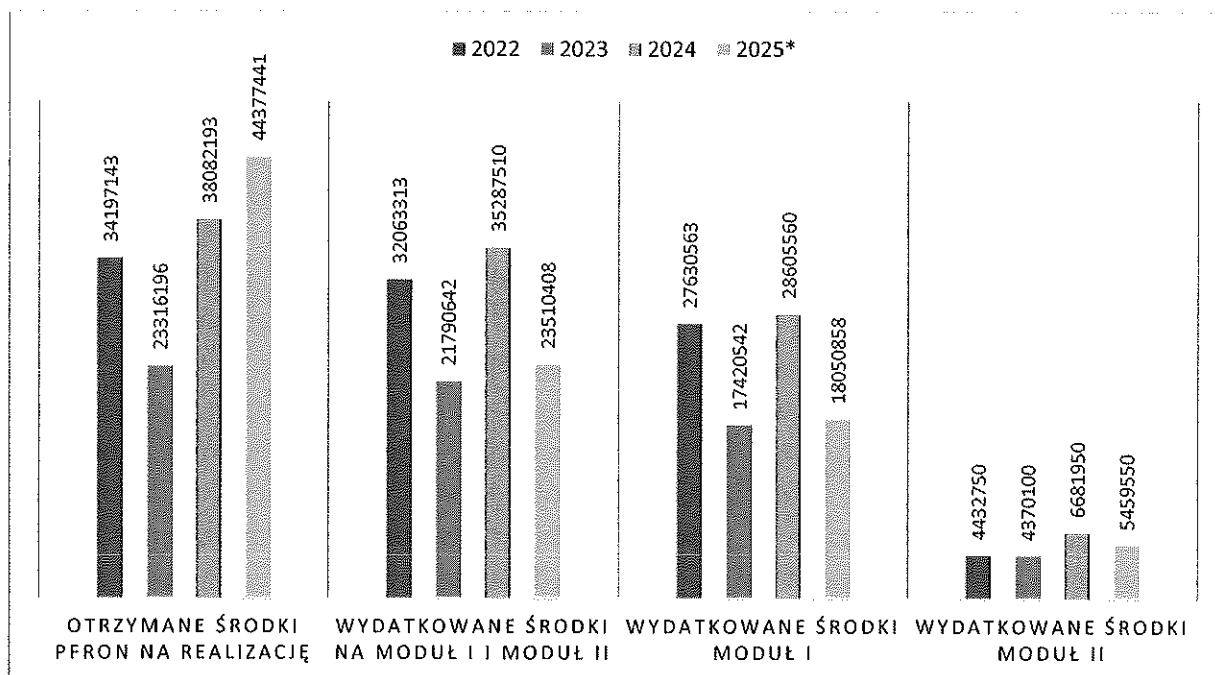
c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,
- d) **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;
- e) **Obszar E** – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w warunkach domowych w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką:
 - paliatywną lub hospicjum lub długoterminową pielęgniarstwa,
 - zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie,
 - poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem,
 - lekarza specjalisty, który zalecił stosowanie urządzenia,
 przy czym wsparcie dotyczy także osób korzystających z urządzenia wypożyczonego lub zakupionego ze środków własnych;

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Wykres nr 8. Środki finansowe PFRON otrzymane i wydatkowane na realizację programu AS.

Źródło: na podstawie danych własnych PCPR, *stan na dzień 30.09.2025 r.

W analizowanym okresie największe środki zostały przekazane na realizację programu w 2024, co spowodowane jest wzrostem liczby beneficjentów oraz wzrostem kwot dofinansowań w ramach poszczególnych zadań.

2) Wyrównywanie Różnic Między Regionami III.

Na terenie Powiatu Goleniowskiego realizowany jest program finansowany ze środków PFRON pod nazwą „Wyrównywanie Różnic Między Regionami III”, którego celem strategicznym jest wyrównanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji społecznej i zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które zamieszkują regiony słabo rozwinięte pod względem gospodarczym i społecznym.

Program obejmuje również cele operacyjne polegające m.in. na zwiększeniu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do urzędów, placówek edukacyjnych i środowiskowych domów samopomocy oraz zmniejszenie barier transportowych.

Poniższa tabela przedstawia wykorzystanie środków PFRON na realizację ww. programu.

Tabela 19. Środki PFRON wykorzystane na realizację programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami III w Powiecie Goleniowskim.

2022	2023	2024
120 000,00	270 000,00	12 346,60

Źródło: dane własne PCPR

IV. ANALIZA SWOT.

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej, może być także wykorzystywana w działalności doradczej, jako technika diagnozy organizacji. Można ją stosować z powodzeniem do dowolnego przedsięwzięcia łącznie z programowaniem strategicznym. Nazwa

metody jest akronimem angielskich słów *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), *threats* (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu).

Jej istotą jest identyfikacja czynników, które mogą wpływać na przedsięwzięcie oraz posegregowanie ich na cztery grupy, a mianowicie:

- **MOCNE STRONY** – wewnętrzne uwarunkowania, które stanowią mocne strony powiatu, a których podtrzymywanie będzie prowadzić do dalszego rozwoju w przyszłości. Stanowią one potencjał powiatu;
- **SŁABE STRONY** – wewnętrzne uwarunkowania, które z kolei nie wnoszą nic nowego do rozwoju powiatu, powodują jego słabszy rozwój i opóźniają podejmowanie różnych działań. Ważne aby przeciwdziałać ich szkodliwemu rozwojowi;
- **SZANSE** – uwarunkowania zewnętrzne, są one zewnętrznymi czynnikami niezależnymi od działalności powiatu. Mają one jednak pozytywny wpływ na dalsze jego losy dlatego branie ich pod uwagę i podjęcie odpowiednich działań w kierunku ich rozwoju.
- **ZAGROŻENIA** – uwarunkowania zewnętrzne, które jak powyższe są czynnikami niezależnymi, ale ich funkcjonowanie wpływa niekorzystnie na rozwój polityki społecznej powiatu, dlatego należy ich unikać.

Celem analizy SWOT jest określenie wewnętrznego potencjału Powiatu w oparciu o słabe i mocne strony mogące mieć wpływ na podejmowane działania oraz prognoza strategii postępowania w celu minimalizacji zagrożeń, wykorzystania szans i zmian w kontekście poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych oraz zwiększenia ich aktywności zawodowej i społecznej.

Analiza SWOT Powiatu Goleniowskiego w kontekście poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych oraz zwiększenia ich aktywności zawodowej i społecznej.

Mocne strony: czynnik wewnętrzny	Słabe strony: czynnik wewnętrzny
1. Działania wspierające rozwój rynku pracy dla osób z niepełnosprawnością. 2. Wsparcie finansowe dla osób z niepełnosprawnością z PFRON oraz z budżetu powiatu. 3. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych (m.in. z EFS i Funduszu Pracy) na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, aktywizacji bezrobotnych osób z niepełnosprawnością. 4. Realizacja programów zdrowotnych. 5. Realizacja programów celowych PFRON. 6. Dobrze rozwinięta sieć organizacji pozarządowych działających na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych. 7. Doświadczona i dobrze wykwalifikowana kadra jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania na rzecz osób z niepełnosprawnością.	1. Ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. 2. Starzejące się społeczeństwo. 3. Niewystarczająca baza zakładów opiekuńczo-leczniczych. 4. Niewystarczająca liczba podmiotów ekonomii społecznej. 5. Bariery architektoniczne, urbanistyczne, transportowe i edukacyjne. 6. Niepełna diagnoza zjawiska niepełnosprawności w Powiecie związana z niespójnym systemem orzekania. 7. Ograniczona dostępność do usług rehabilitacji leczniczej. 8. Infrastruktura niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

8. Funkcjonowanie DPS, WTZ 9. Funkcjonowanie Regionalnego Centrum Kryzysowego na terenie powiatu. 10. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla osób niepełnosprawnych. 11. Funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. 12. Dostępność opieki medycznej. 13. Wdrażanie i realizacja programów edukacyjnych i wychowawczych mających na celu poznanie problemów osób z niepełnosprawnością. 14. Możliwość korzystania z platform internetowych przy załatwianiu spraw urzędowych, bez konieczności wychodzenia z domu, np. System Obsługi Wsparcia (SOW) dla osób z niepełnosprawnością. 15. Działania na rzecz osób z niepełnosprawnością w ramach kręgów wsparcia. 16. Szeroko rozwinięty system usług społecznych realizowany przez CUS, M-GOPS i OPS z terenu powiatu	9. Niewystarczająca liczba kadry w stosunku do potrzeb. 10. Trudność w korzystaniu z nowoczesnych platform internetowych przez osoby starsze, z niepełnosprawnością lub z powodu braku odpowiedniego sprzętu elektronicznego.
Szanse: <i>czynnik zewnętrzne</i>	Zagrożenia: <i>czynnik zewnętrzny</i>
1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie uznania prawa osób z niepełnosprawnością do pełnej integracji ze społeczeństwem oraz możliwości egzekwowania przysługujących im praw oraz wzrastająca społeczna akceptacja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym. 2. Dostęp do finansowania inicjatyw na rzecz osób z niepełnosprawnością z funduszy Unii Europejskiej i innych. 3. Baza lokalowa na działalność na rzecz osób z niepełnosprawnością. 4. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców poprzez doradztwo, edukację. 5. Wzrost znaczenia organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych. 6. Realizacja programów na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Słabe zrozumienie potrzeb osób z niepełnosprawnością. Częste zmiany przepisów dot. osób niepełnosprawnych, skomplikowane procedury, nadmierna biurokracja. 2. Wzrost liczby osób z niepełnosprawnością. 3. Wypalenie zawodowe kadry realizującej zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. 4. Niewystarczająca liczba miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością. 5. Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób niepełnosprawnych. 6. Zmiana struktury społeczeństwa z wyraźnym zwiększeniem się liczby osób starszych, niepełnosprawnych przy równoczesnym spadku ludzi młodych oraz spadku liczby urodzin

V. CELE I DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NA LATA 2026-2028

Program został opracowany w oparciu o doświadczenia wynikające z monitoringu realizacji programu za lata 2026-2028 raz analizę informacji dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych. Nie ulega wątpliwości, że sytuacja osób niepełnosprawnych w ciągu ostatnich lat uległa poprawie. Niepełnosprawność nie jest już rozumiana tylko, jako dysfunkcja, czy wynik choroby, ale raczej, jako rezultat barier społecznych, fizycznych czy też ekonomicznych, jakie osoba niepełnosprawna napotyka w środowisku.

Warto podkreślić również fakt zwiększenia świadomości społecznej odnośnie niepełnosprawności oraz zmianę postaw społecznych w stosunku do problemów dotyczących niepełnosprawności. To również zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacyjnym i turystycznym, a przede wszystkim środowisku lokalnym. Pozytywnym zjawiskiem jest również poprawa dotychczasowych działań samorządów lokalnych oraz zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.

Realizacja zadań ujętych w Programie wymaga współpracy i integracji podmiotów działających w tym obszarze.

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Cel operacyjny I:			
Wspieranie osób niepełnosprawnych w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.			
Cele szczegółowe:	Działanie	Wskaźnik działania	Czas Realizacji
Rehabilitacja Społeczna	1. Dofinansowanie dla osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadania, • liczba osób korzystających z zadania,	2026- 2028
	2. Dofinansowanie dla osób z niepełnosprawnością do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadania, • liczba osób korzystających z zadania,	2026- 2028
	3. Dofinansowanie dla osób z niepełnosprawnością do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, a także w komunikowaniu się.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadania, • liczba osób korzystających z zadania,	2026- 2028

	4. Zapewnienie środowiskowego wsparcia osobom z niepełnosprawnością poprzez umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej oraz udział w Warsztatach Terapii Zajęciowej.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadania, • liczba uczestników WTZ, • liczba miejsc w DPS, • podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników DPS i WTZ	2026- 2028
	5. Tworzenie nowych oraz wspieranie już istniejących form kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej z niepełnosprawnością.	• liczba uczestników WTZ, DPS	2026- 2028
	6. Wspieranie osób z niepełnosprawnością w drodze do niezależnego życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	• liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem, • istnienie jednostki oferującej stałe poradnictwo na rzecz osób z niepełnosprawnościami, • liczba działań nakierowanych na wyrównywanie szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami	2026- 2028
	7. Włączenie osób z niepełnosprawnością do życia społecznego, poprzez udział w wydarzeniach sportowych, kulturalnych i turystycznych organizowanych przez stowarzyszenia organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadania, • liczba zorganizowanych spotkań i imprez.	2026- 2028
	8. Współpraca i integracja podmiotów wspierających osoby z niepełnosprawnością.	• liczba działań w zakresie współpracy Powiatu z podmiotami wspierającymi osoby z niepełnosprawnością, • liczba zorganizowanych akcji promujących działalność organizacji pozarządowych wspierających osoby z niepełnosprawnością.	2026- 2028
	9. Promowanie twórczości artystycznej osób z niepełnosprawnościami	• liczba imprez promujących twórczość osób z niepełnosprawnością.	2026- 2028
	10. Realizacja usług społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnością	• Ilość świadczeń przyznanych w ramach usług społecznych.	2026- 2028
Wyrównywanie szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych	11. Podjęcie działań , które mają na celu zwiększenie szans na podjęcie przez młodzież z niepełnosprawnością nauki, m.in. na poziomie wyższym.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań w ramach programu Aktywny Samorząd,	2026- 2028

		• liczba osób korzystających z dofinansowania, • liczba dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin objętych wsparciem/doradztwem psychologicznym i pedagogicznym, • liczba wdrożonych programów,	
	1. Organizowanie szkoleń dla kadr pedagogicznych w zakresie specyficznych potrzeb osób z niepełnosprawnością, w tym dzieci i młodzieży.	• liczba zorganizowanych szkoleń dla kadry pedagogicznej w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością	2026- 2028
	2. Dostosowanie budynków/ placówek w tym edukacyjnych do potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, poprzez eliminowanie barier w zakresie dostępności.	• liczba budynków dostosowanych dla osób z niepełnosprawnością	2026- 2028
Wsparcie psychologiczne, prawne i poradnictwo dla osób niepełnosprawnych	1. Zapewnienie pomocy dla rodzin osób z niepełnosprawnością w zakresie pomocy pedagogicznej i prawnej.	• Ilość osób korzystających ze wsparcia pedagogicznego i prawnego	2026- 2028
	2. Stałe poradnictwo z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.	• liczba jednostek udzielających poradnictwa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej .	2026- 2028

Cel operacyjny II:			
Aktywizacja zawodowa oraz promocja zatrudniania osób niepełnosprawnych.			
Cele szczegółowe:	Działanie	Wskaźnik działania	Czas Realizacji
Aktywizacja zawodowa	1. Promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością na rynku pracy.	• Liczba przeprowadzonych przez doradców zawodowych zajęć i prelekcji nt. lokalnego rynku pracy, • wysokość przyznanych środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego	2026- 2028
	2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnością zgodnie z potrzebami rynku.	• kwota środków PFRON przeznaczonych na finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego,	2026- 2028

		• liczba osób z niepełno- sprawnością korzystających z zadania,	
	3. Wspieranie osób na otwar- tym rynku pracy poprzez dofinas- sowanie wydatków na formy po- mocy określone w ustawie o rynku pracy i służbach zatrud- nienia, zakładania własnej dzia- łalności gospodarczej,	• kwota środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań, • liczba osób korzystają- cych z form pomocy m.in. staże, • liczba osób, którym przy- znano dofinansowania do rozpoczęcia działalności	2026- 2028
	4. Dostosowanie stanowisk pracy dla osób z niepełnospraw- nościami.	• liczba stanowisk pracy dofinansowanych ze środ- ków PFRON,	2026- 2028
	5. Dostosowanie oferty pośred- nictwa pracy do potrzeb praco- dawców	• liczba zorganizowanych dla pracodawców giełd, tar- gów pracy.	2026- 2028
	6. Udział w dialogu społecznym i budowaniu partnerstw.	• liczba zawartych porozu- mień w ramach partnerstw,	2026- 2028
	7. Doksztalcanie kadry PUP.	• liczba przeszkolonych pracowników PUP.	2026- 2028
	8. Działania publicznych służb zatrudnienia na rzecz rynku pracy.	• liczba osób z niepełno- sprawnością objętych działa- niami aktywizującymi,	2026- 2028
	9. Aktywizacja osób pozostają- cych bez zatrudnienia, a za- mieszkujących tereny wiejskie.	• liczba osób pozostających bez zatrudnienia objętych działaniami aktywizującymi	2026- 2028
Inicjowanie/ wspiera- nie działań promują- cych zatrudnianie osób z niepełno- sprawnością	1. Organizowanie spotkań pro- mujących wśród pracodawców zalet i korzyści z zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.	liczba spotkań promujących	2026- 2028

Cel operacyjny III: Pełne, jak najbardziej niezależne uczestnictwo osób niepełnoprawnych w życiu społecznym Powiatu Goleniowskiego.			
Cele szczegółowe:	Działanie	Wskaźnik działania	Czas Realizacji
Likwidacja barier ar- chitektonicznych w przestrzeni pu- blicznej.	1. Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych w bu- dynkach użyteczności publicz- nej, uniemożliwiających dostęp do publicznych placówek.	• liczba budynków użytecz- ności publicznej, dostosowa- nych do potrzeb osób z nie- pełnosprawnością,	2026- 2028

	2. Dostosowanie przejść dla pieszych dla osób z niepełnosprawnością np. obniżenie krawężników oraz modernizację ciągów komunikacyjnych, naprawę chodników.	• liczba przejść dostosowanych dla potrzeb osób z niepełnosprawnością,	2026- 2028
	3. Monitoring oraz inwentaryzacja dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnością, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich.	• liczba przeprowadzonych inwentaryzacji,	2026- 2028
	4. Egzekwowanie na etapie projektowania i realizacji dostępności dla osób z niepełnosprawnością nowo budowanych i modernizowanych inwestycji na terenie Powiatu.	• liczba przeprowadzonych kontroli.	2026- 2028
Likwidacja barier transportowych.	1. Likwidacja barier transportowych m.in. poprzez zakup środków transportu dostosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnością przez jednostki samorządu terytorialnego, placówki służące rehabilitacji, organizacje pozarządowe,	• liczba zakupionych środków transportu przystosowanych dla potrzeb osób z niepełnosprawnością.	2026- 2028
	2. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością.	• liczba miejsc parkingowych, • liczba wydanych kart parkingowych.	2026- 2028
Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i sportowym Powiatu Goleniowskiego.	1. Promowanie i wspieranie imprez otwartych, plenerowych o charakterze integracyjnym,	liczba imprez otwartych służących integracji	2026- 2028
	2. Umożliwienie udziału osób z niepełnosprawnością w imprezach masowych,	• ilość osób z niepełnosprawnością, które wzięły udział w imprezach masowych,	2026- 2028
	3. Organizowanie imprez, wystaw związanych z promocją twórczości osób z niepełnosprawnością.	• liczba imprez promujących twórczość osób z niepełnosprawnością w tym wystawy,	2026- 2028
	4. Promowanie sportu, rekreacji i turystyki wśród osób z niepełnosprawnością.	• liczba imprez z udziałem osób z niepełnosprawnością, • liczba działań mających na celu promowanie sportu,	2026- 2028

		rekreacji i turystyki wśród osób z niepełnosprawnością.	
	5. Tworzenie warunków do samorealizacji osób niepełnosprawnych w sferze kultury poprzez wspieranie różnych form twórczości.	• liczba działań mających na celu wspieranie różnych form twórczości.	2026- 2028

Cel operacyjny IV: Współpraca i integracja podmiotów wspierających osoby z niepełnosprawnością			
Cele szczegółowe:	Działanie	Wskaźnik działania	Czas Realizacji
Integracja podmiotów, które działają na rzecz osób z niepełnosprawnością.	1. Organizowanie spotkań, kampanii czy bloków dyskusyjnych dla pracodawców i zobrazowanie korzyści wynikających z zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.	liczba przeprowadzonych spotkań dla pracodawców.	2026- 2028
Współpraca z podmiotami wspierającymi osoby z niepełnosprawnością	1. Stała współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi oraz pracodawcami zatrudniającymi osoby z niepełnosprawnością, konstruktywne spotkania informacyjne oraz wdrażanie działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami.	• liczba działań z zakresie współpracy Powiatu z pracodawcami oraz organizacjami pozarządowymi	2026- 2028
	2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych wspierających osoby z niepełnosprawnościami.	• liczba zorganizowanych akcji promujących działalność organizacji pozarządowych wspierających osoby z niepełnosprawnościami	2026- 2028
	3. Przekazywanie do realizacji organizacjom pozarządowym zadań publicznych,	• liczba zadań publicznych przekazanych organizacjom przez Powiat do realizacji w ramach otwartych konkursów ofert, • liczby ofert, które wpłynęły od organizacji,	2026- 2028

	4. Organizowanie przez Powiat wspólnych przedsięwzięć z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.	• liczba umów zawartych z organizacjami na realizację zadań publicznych przekazanych organizacjom przez Powiat, • wysokości środków finansowych przekazanych z budżetu Powiatu na realizację zadań publicznych przez organizacje, • liczby wspólnych przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe i Powiat.	2026- 2028
--	---	--	------------

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, REALIZATORZY I PARTNERZY W REALIZACJI DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE

Źródłem finansowania działań zaplanowanych do realizacji w ramach Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych będą m.in:

- budżet Powiatu Goleniowskiego,
- budżet Państwa,
- Fundusz Pracy,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, - środki Unii Europejskiej.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację Programu nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długookresowych źródeł finansowania, a także wieloletnich dokumentów finansowych określających planowane wydatki Powiatu na bieżącą działalność.

Realizatorzy Programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Goleniowie, Specjalistyczna Poradnia Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży i ich Rodzin w Nowogardzie, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Goleniowie, Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Goleniowie, Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Goleniowie, Wydział Rozwoju i Inwestycji Starostwa Powiatowego w Goleniowie, Wydział Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Goleniowie, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Goleniowie.

Partnerzy w realizacji działań ujętych w Programie: ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Goleniowskiego, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowogardzie, Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Goleniowie, Regionalne Centrum Kryzysowe, Zakład Aktywności Zawodowej.

VII. EWALUACJA I MONITORING

Monitoring „Powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2026-2028” odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji na temat realizacji kierunków działań ujętych w Programie. Zebrane informacje przedkładane będą Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb. Monitoring działań, prowadzony będzie na podstawie osiągniętych wskaźników w oparciu o informacje przedstawione od realizatorów poszczególnych działań.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

VIII. SPIS TABEL

<i>Tabela nr 1. Liczba ludności w Powiecie Goleniowskim i w poszczególnych gminach w latach 2022-2024...</i>	5
<i>Tabela nr 2. Gęstość zaludnienia wg płci i miejsca zamieszkania: ...</i>	6
<i>Tabela nr 3. Liczba ludności, powierzchnia w poszczególnych gminach Powiatu...</i>	6
<i>Tabela nr 4. Stosunek wydanych orzeczeń do ogółu mieszkańców Powiatu...</i>	7
<i>Tabela nr 5. Zestawienie wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób z niepełnosprawnościami, w rozbięciu na stopień niepełnosprawności...</i>	9
<i>Tabela nr 6. Zestawienie wydanych orzeczeń według przyczyny niepełnosprawności...</i>	9
<i>Tabela nr 7. Zestawienie wydanych orzeczeń wg poziomu wykształcenia osób z niepełnosprawnościami (powyżej 16 roku życia)...</i>	10
<i>Tabela nr 8. Zestawienie wydanych orzeczeń wg płci osób z niepełnosprawnościami...</i>	11
<i>Tabela nr 9. Złożone wnioski o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności ze względu na cel złożenia wniosku...</i>	12
<i>Tabela nr 10. Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Goleniowie...</i>	13
<i>Tabela nr 11. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu będące w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Goleniowie...</i>	14
<i>Tabela nr 12. Powody przyznania pomocy w latach 2022-2025...</i>	15
<i>Tabela nr 13. Liczba osób, którym z powodu niepełnosprawności przyznano świadczenie w latach 2022 – 2025...</i>	17
<i>Tabela nr 14. Kwoty przyznanych świadczeń w latach 2022 – 2025...</i>	17
<i>Tabela nr 15. Środki finansowe PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej otrzymane w latach 2022-2025 wraz z dokonaniem przez Radę Powiatu Goleniowskiego podziałem środków na realizację poszczególnych zadań.</i>	18
<i>Tabela nr 16. Liczba osób/ podmiotów, które otrzymały dofinansowanie ze środków w latach 2022-2025...</i>	19
<i>Tabela nr 17. Środki otrzymane z PFRON wg algorytmu na funkcjonowanie ZAZ w latach 2022-2025...</i>	23
<i>Tabela nr 18. Środki otrzymane z PFRON wg algorytmu na funkcjonowanie WTZ w latach 2022-2025...</i>	23
<i>Tabela nr 19. Środki PFRON wykorzystane na realizację programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami III w Powiecie Goleniowskim...</i>	26

IX. SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres nr 1. Osoby z niepełnosprawnością wg kategorii niepełnosprawności w województwie i kraju w latach 2011 i 2021</i>	7
<i>Wykres nr 2. Stosunek wydanych orzeczeń do ogółu mieszkańców Powiatu.....</i>	8
<i>Wykres nr 3. Zestawienie wydanych orzeczeń wg. przyczyny niepełnosprawności.....</i>	10
<i>Wykres nr 4. Zestawienie wydanych orzeczeń wg. poziomu wykształcenia.....</i>	11
<i>Wykres nr 5. Zestawienie wydanych orzeczeń wg. płci.....</i>	11
<i>Wykres nr 6. Powody przyznania pomocy w latach 2022-2025.....</i>	16
<i>Wykres nr 7. Środki finansowe PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej otrzymane w latach 2022-2025 wraz z dokonaniem przez Radę Powiatu Goleniowskiego podziałem środków na realizację poszczególnych zadań.....</i>	19
<i>Wykres nr 8. Środki finansowe PFRON otrzymane i wydatkowane na realizację programu Aktywny Samorząd.....</i>	26